

Heracleum mantegazzianum – bolševník velkolepý

Invazní dvouletá až vytrvalá mohutná rostlina ze západního Kavkazu, jejíž současné rozšíření ve sledovaném území lze charakterizovat pouze jako vzácné s jednotlivými jedinci. Historicky se v území bolševník velkolepý nejčastěji rozšířil jako zavlečená rostlina prostřednictvím vojenských aktivit v pohraničí anebo jako okrasná rostlina. Druh byl znám z Plánického hřebene od Gubrova Dvorce a ze Špičáku v Královském hvozdu (Čížek et Král 1994). Ze Šumavských plání existují historické údaje od Keplů (Matějková et al. 1997), od myslivny Vysoká Huť u Svojší, z Kvildy a z Filipovy Huti (Pyšek et Pyšek 1994, Řepka et Lustyk 1998, Matějková 2001). Z Javorníku byl druh zaznamenán pouze z okolí Pohorska (Vaněček in Pyšek et Pyšek 1994). Další lokality byly zaznamenány v Boubínsko-stožecké hornatině, konkrétně v širším okolí bývalých vojenských kasáren „U Sloupů“ (Ekrt 2012, Půbal 2014 in NDOP 2022). V Hornovltavské kotlině se druh vyskytoval v lese nedaleko Strážného (Vydrová 2012 in NDOP 2022) a na železničním náspu nedaleko Volar (Pyšek et Pyšek 1994). Další známá lokalita pochází z Prachatického Předšumaví ze zaniklé obce Cudrovice (Půbal 2014 in NDOP 2022). Ze Svatotomášské hornatiny existuje záznam ze Svatého Tomáše (Procházka et Štech 2002) a z okolí osady Lipová (Schusserová 2001 in NDOP 2022). Díky dlouhodobé a systematické likvidaci je tento invazní druh v současné době na české straně Šumavy monitorován pouze ve sterilní podobě v okolí Cudrovic a na lokalitě „U Sloupů“. Na německé straně Šumavy byl druh zaznamenán na lesní cestě u Bavorské Železné Rudy (Diewald 1996 in BIB), v širším okolí Zwieselu (Tröger 2018 et Hofmann 1996 in BIB), v okolí Schönengeru (Wohlfahrt 1989 in BIB) a v okolí Haidmühle (Bayernatlas-Daten in BIB). Na rakouské straně Šumavy byl zjištěn jen synantropní výskyt těsně za hranicí vymezeného území v obci Vorderweißenbach (Kleesadl 2019 in Zobodat).

Heracleum mantegazzianum – Riesen-Bärenklau

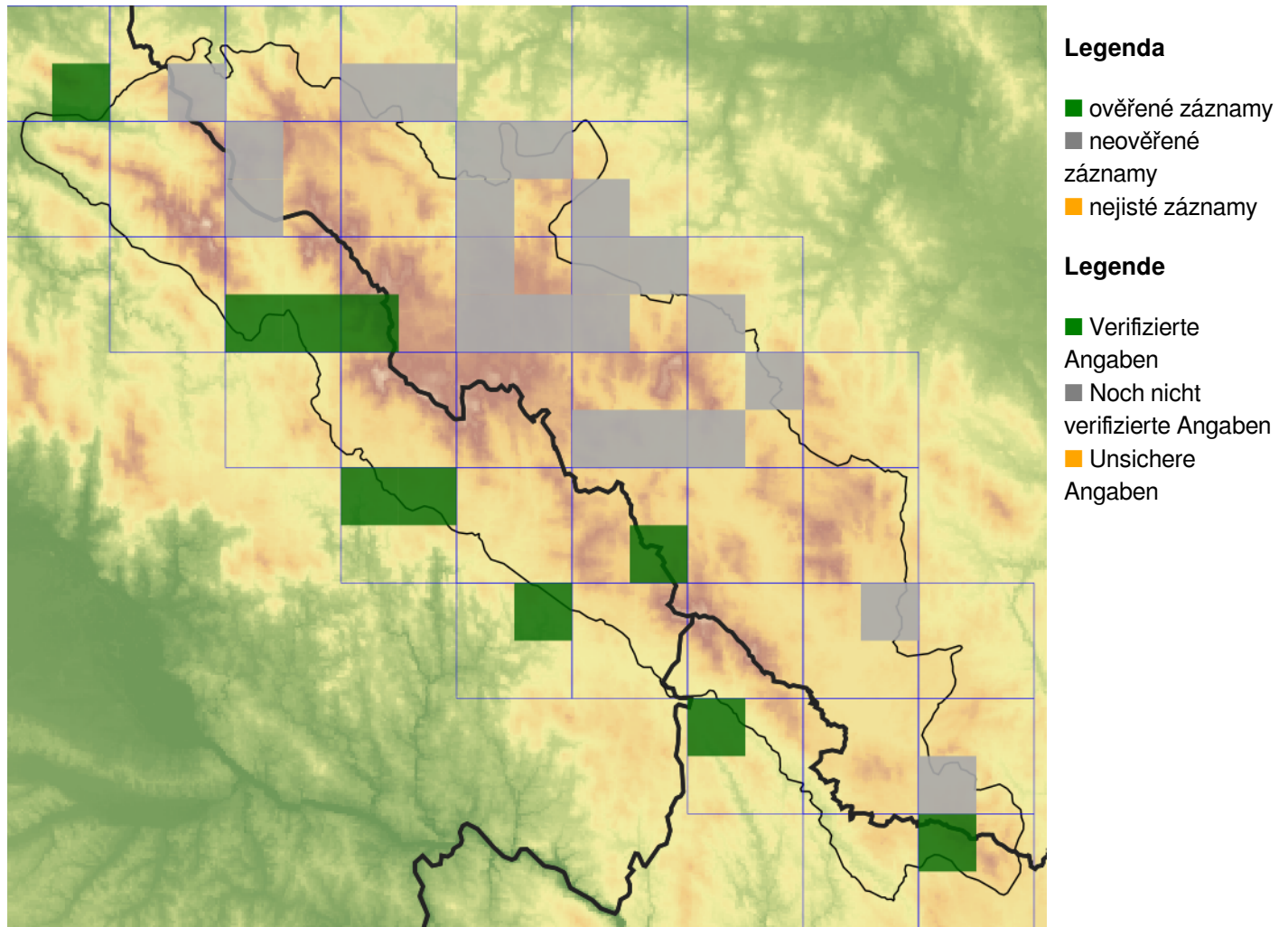
Invazní dvouletá až vytrvalá mohutná rostlina ze západního Kavkazu, jejíž současné rozšíření ve sledovaném území lze charakterizovat pouze jako vzácné s jednotlivými jedinci. Historicky se v území bolševník velkolepý nejčastěji rozšířil jako zavlečená rostlina prostřednictvím vojenských aktivit v pohraničí anebo jako okrasná rostlina. Druh byl znám z Plánického hřebene od Gubrova Dvorce a ze Špičáku v Královském hvozdu (Čížek et Král 1994). Ze Šumavských plání existují historické údaje od Keplů (Matějková et al. 1997), od myslivny Vysoká Huť u Svojší, z Kvildy a z Filipovy Huti (Pyšek et Pyšek 1994, Řepka et Lustyk 1998, Matějková 2001). Z Javorníku byl druh zaznamenán pouze z okolí Pohorska (Vaněček in Pyšek et Pyšek 1994). Další lokality byly zaznamenány v Boubínsko-stožecké hornatině, konkrétně v širším okolí bývalých vojenských kasáren „U Sloupů“ (Ekrt 2012, Půbal 2014 in NDOP 2022). V Hornovltavské kotlině se druh vyskytoval v lese nedaleko Strážného (Vydrová 2012 in NDOP 2022) a na železničním náspu nedaleko Volar (Pyšek et Pyšek 1994). Další známá lokalita pochází z Prachatického Předšumaví ze zaniklé obce Cudrovice (Půbal 2014 in NDOP 2022). Ze Svatotomášské hornatiny existuje záznam ze Svatého Tomáše (Procházka et Štech 2002) a z okolí osady Lipová (Schusserová 2001 in NDOP 2022). Díky dlouhodobé a systematické likvidaci je tento invazní druh v současné době na české straně Šumavy monitorován pouze ve sterilní podobě v okolí Cudrovic a na lokalitě „U Sloupů“. Na německé straně Šumavy byl druh zaznamenán na lesní cestě u Bavorské Železné Rudy (Diewald 1996 in BIB), v širším okolí Zwieselu (Tröger 2018 et Hofmann 1996 in BIB), v okolí Schönengeru (Wohlfahrt 1989 in BIB) a v okolí Haidmühle (Bayernatlas-Daten in BIB). Na rakouské straně Šumavy byl zjištěn jen synantropní výskyt těsně za hranicí vymezeného území v obci Vorderweißenbach (Kleesadl 2019 in Zobodat).

Červený seznam Šumavy/Rote Liste des Böhmerwaldes

NA (Not Applicable/Nevhodné pro hodnocení/Bewertungsungeeignet)

Literatura/Literatur

Mapa rozšíření/Erweiterungskarte

© Květena Šumavy/Flora des Böhmerwaldes 22/04/2026

Data o rozšíření rostlin pochází z Databáze české flóry a vegetace ([Pladias](#)), bavorské národní databáze ([AFvB](#)) a nově získaných dat v projektu Květena Šumavy. Data jsou zobrazována v síťové mapě založené na kvadrantech středoevropské mapovací sítě 5 × 3 zeměpisné minuty (ca. 5,5 × 5,9 km).

Die Verbreitungsdaten der Pflanzen stammen aus der Datenbank der Tschechischen Flora und Vegetation ([Pladias](#)), der Datenbank zur Flora von Bayern ([AFvB](#)) und neu erfassten Daten aus dem Projekt Flora des Böhmerwaldes. Angaben zur Verbreitung werden basierend auf dem Kartenraster für Mitteleuropa angegeben, abgeleitet von Quadranten mit 5 × 3 Bogenminuten (ca. 5,5 × 5,9 km).

Evropská unie
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

Fotografie/Fotos

Heracleum mantegazzianum – Libor Ekrt – Strážný.

**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES
BÖHMERWALDES

KVĚTENA
ŠUMAVY

Heracleum mantegazzianum – Libor Ekrť – Strážný.

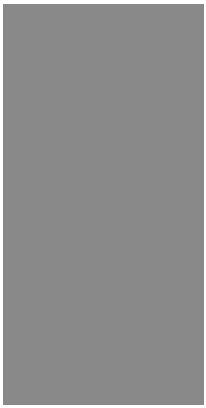

**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

**FLORA DES
BÖHMERWALDES**
**KVĚTENA
ŠUMAVY**

***Heracleum mantegazzianum* – Alena Vydrová – Polná na Šumavě.**

**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES
BÖHMERWALDES

KVĚTENA
ŠUMAVY